

صحیفه سجادیه

نیاشهای جاودانی حضرت علی بن الحسین علیہ السلام

ترجمة

سید علی موسوی گرمارودی

۳

فهرست

۱	سرسخن
۱۳	پیشگفتار در بازگفت سندهای « صحیفه »
۲۹	نیایش نخست: سپاس و ستایش خداوند
۴۹	نیایش دوم: درود بر فرستاده خداوند
۵۵	نیایش سوم: درود بر فرشتگان بردارنده عرش و هر فرشته مقرب
۶۳	نیایش چهارم: درود بر پیروان پیامبران
۶۹	نیایش پنجم: نیایش برای خویش و بستگان
۷۵	نیایش ششم: نیایش بامداد و شامگاه
۸۳	نیایش هفتم: هنگام پیشامدها و ناگواری‌ها و هنگام اندوهگینی
۸۷	نیایش هشتم: پناهجویی به خداوند از ناشایست‌ها و کردارهای نکوهیده
۹۱	نیایش نهم: در اشیاق به درخواست آمرزش
۹۵	نیایش دهم: در پناه به خداوند
۹۹	نیایش یازدهم: برای فرجام نیکو
۱۰۳	نیایش دوازدهم: در اعتراف و توبه
۱۱۱	نیایش سیزدهم: درخواست برآورده شدن نیازها
۱۱۷	نیایش چهاردهم: هنگام ستم دیدن
۱۲۳	نیایش پانزدهم: در بیماری
۱۲۷	نیایش شانزدهم: آمرزش گناهان
۱۳۷	نیایش هفدهم: در یاد آوردن شیطان و پناهجویی از او به خدای سبحان
۱۴۳	نیایش هجدهم: هنگام دور شدن ناخواسته‌ها و برآورده شدن خواسته‌ها
۱۴۵	نیایش نوزدهم: درخواست باران پس از خشکسالی
۱۴۹	نیایش بیستم: درخواست خوی‌های کرامند
۱۶۵	نیایش بیست و یکم: هنگام اندوهگین شدن از کاری
۱۷۳	نیایش بیست و دوم: هنگام سختی و تلاش
۱۸۱	نیایش بیست و سوم: درخواست تدرستی و سپاس بر آن
۱۸۵	نیایش بیست و چهارم: برای پدر و مادر
۱۹۳	نیایش بیست و پنجم: برای فرزندان
۱۹۹	نیایش بیست و ششم: برای همسایگان و دوستان
۲۰۳	نیایش بیست و هفتم: برای مرزبانان

۲۱۵	نیایش بیست و هشتم: در زاری به درگاه خداوند
۲۱۹	نیایش بیست و نهم: در تنگدستی
۲۲۱	نیایش سی ام: یاری از خداوند برای بازیس دادن وام
۲۲۵	نیایش سی و یکم: در توبه و درخواست آن
۲۳۷	نیایش سی و دوم: پس از نماز شب در اعتراض به گناه
۲۴۹	نیایش سی و سوم: هنگام استخاره
۲۵۳	نیایش سی و چهارم: هنگام دیدن کسی که گرفتار است به رسوابی گناه
۲۵۷	نیایش سی و پنجم: در مقام رضا
۲۶۱	نیایش سی و ششم: هنگام دیدن ابر و آذرخش و شنیدن تدر
۲۶۵	نیایش سی و هفتم: در اعتراض به کوتاهی سپاس
۲۷۱	نیایش سی و هشتم: در پوزش از دادخواهی‌های بندگان
۲۷۳	نیایش سی و نهم: درخواست گذشت و رحمت (از خداوند)
۲۷۹	نیایش چهلم: هنگام یادکرد مرگ
۲۸۳	نیایش چهل و یکم: درخواست پرده‌پوشی و نگهداشت از گناه
۲۸۵	نیایش چهل و دوم: در ختم قرآن
۲۹۷	نیایش چهل و سوم: چون به ماه نو می‌نگریست
۳۰۱	نیایش چهل و چهارم: هنگام رسیدن ماه رمضان
۳۱۱	نیایش چهل و پنجم: در بدرود با رمضان
۳۲۹	نیایش چهل و ششم: پس از نماز عید فطر
۳۳۷	نیایش چهل و هفتم: در روز عرفه
۳۷۳	نیایش چهل و هشتمن: در عید قربان و روز آدینه
۳۸۵	نیایش چهل و نهم: در پیشگیری از نیرنگ دشمنان
۳۹۳	نیایش پنجماه: در ترس از خدا
۳۹۷	نیایش پنجها و یکم: در زاری و فروتنی (بر درگاه خداوند)
۴۰۳	نیایش پنجها و دوم: در یافشاری به درگاه خداوند
۴۰۹	نیایش پنجها و سوم: در خاکساری در برابر خداوند
۴۱۳	نیایش پنجها و چهارم: در زدودن اندوهان
۴۱۷	منابع زیرنویس‌ها
۴۱۹	بی‌نوشتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشندۀ بخشاينده

پيشگفتار در بازگفت سندهای «صحیفه»

۱. بزرگ برتر نجم الدین، بهاء الشرف، ابوالحسن، محمد بن حسن بن احمد بن علی بن محمد بن عمر بن یحیی علوی حسینی – که خدایش رحمت کناد – برای ما^۱ روایت کرد و گفت:
۲. دانشمند نیک بخت، ابو عبدالله محمد بن احمد بن شهریار، گنجور گنجینه (حرم) سرور ما امیر مؤمنان علی بن ابی طالب (ع) در ماه ربیع الاول از سال پانصد و شانزده به ما خبر داد در حالی که (صحیفه) بر او خوانده می شد و من می شنیدم.
۳. او گفت: شنیدم آن (صحیفه) را که بر شیخ صدق (دانشمند بسیار راستگو)، ابو منصور محمد بن احمد بن عبدالعزیز عکبری مُعَدَّل^۲ – خدایش رحمت کناد – از (سوی) ابو مفضل محمد بن عبدالله بن مطلب شبیانی خوانده می شد.
۴. او گفت: شریف^۳ ابو عبدالله، جعفر بن محمد بن جعفر بن حسن بن جعفر بن حسن بن حسن بن امیر مؤمنان علی بن ابی طالب – بر ایشان درود – برای ما روایت کرد
۵. و گفت: عبدالله بن عمر بن خطاب زیات (= روغن فروش) در سال دویست و شصت و پنج برای ما روایت کرد.

(۱) حَدَّثَنَا السَّيِّدُ الْأَجْلُ نَجْمُ الدِّينِ بَهَاءُ الشَّرْفِ أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنُ أَخْمَدَ بْنُ عَلَى بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عُمَرَ بْنِ يَحْيَى الْقَلْوَى الْحُسَيْنِيُّ - رَحْمَةُ اللَّهِ -

(۲) قَالَ أَخْبَرَنَا الشَّيْخُ السَّعِيدُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ أَخْمَدَ بْنُ شَهْرِيَارَ الْخَازِنِ لِخَزَانَةِ مَوْلَانَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ - فِي شَهْرِ رَبِيعِ الْأَوَّلِ مِنْ سَنَةِ سِتِّ عَشَرَةَ وَ خَمْسَ مِائَةٍ قِرَاءَةً عَلَيْهِ وَ أَنَا أَشْمَعُ

(۳) قَالَ سَمِعْتُهَا عَلَى الشَّيْخِ الصَّدُوقِ أَبِي مَنْصُورِ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَخْمَدَ بْنِ عَبْدِ الْغَزِيرِ الْكَبْرِيِّ الْمُعَدَّلِ - رَحْمَةُ اللَّهِ - عَنْ أَبِي الْمُفَضْلِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَطَلِبِ الشَّيْبَانِيِّ

(۴) قَالَ حَدَّثَنَا الشَّرِيفُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ جَعْفَرٍ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ جَعْفَرٍ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ - عَلَيْهِمُ السَّلَامُ -

(۵) قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ بْنُ حَطَابِ الزَّيَّاتُ، سَنَةَ حَمْسٍ وَ سِتِّينَ وَ مَائِتَيْنِ

پیشگفتار در بازگفت سندهای «صحیفه» ۱۵

۶. و گفت: دایی ام علی بن نعیان‌علم (لب‌شکری)^۴ برای ما روایت کرد.
۷. و گفت: عُمیر بن متوكّل تقى بلخی از قول پدرش متوكّل بن هارون برای من روایت کرد.
۸. و گفت: یحیی بن زید بن علی^(ع) را دیدم که پس از کشته شدن پدرش، آماده رفتن به خراسان بود؛
بدو درود گفتم.
۹. به من گفت: از کجا می‌آیی؟
گفتم: از زیارت خانهٔ خدا.
۱۰. از خانوادهٔ خود و از عموزادگانش در مدینه پرسید و بویژه در پرسش از حال جعفر بن محمد^(ع) پای فشد.^۵
من هم او را از حال وی و دیگران و از اندوهی که آنان برای پدرش زید بن علی^(ع) داشتند آگاهاندم.
۱۱. به من گفت: عمومیم محمد بن علی^(ع) به پدرم در ترک شورش اشاره می‌فرمود و به او فهمانده بود که اگر شورش کند و از «مدینه» جدا شود، سرانجام وی، چه خواهد بود. [سپس یحیی بن زید پرسید]:
— آیا تو پسر عمومیم جعفر بن محمد^(ع) را ملاقات کردی؟
گفتم: آری.
۱۲. گفت: آیا چیزی از او دربارهٔ من شنیدی؟
گفتم: آری.
۱۳. گفت: به من بگو، از من چه گفت؟
گفتم: فدایت شوم، دوست ندارم آنچه از او شنیدم پیش رویتان بگویم.
۱۴. گفت: آیا مرا از مرگ می‌ترسانی، آنچه شنیده‌ای بگو!
ناچار گفتم: شنیدم می‌گفت که شما کشته و به دار آویخته خواهید شد
چنان که پدرتان کشته و به دار آویخته شد.

- ۶) قال: حَدَّثَنِي خَالِي عَلَيْهِ بْنُ النَّعْمَانَ الْأَعْلَمُ
- ۷) قال: حَدَّثَنِي عَمَيْرُ بْنُ مُتَوَكِّلِ التَّقِيِّ الْبَلْخِيُّ، عَنْ أَبِيهِ مُتَوَكِّلِ بْنِ هَارُونَ
- ۸) قال: لَقِيتُ يَحْيَى بْنَ زَيْدٍ بْنَ عَلَيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هُوَ مُتَوَجِّهٌ إِلَى حُرَاسَانَ بَعْدَ قَتْلِ أَبِيهِ، فَسَلَّمَ عَلَيْهِ
- ۹) فقال لي: من أين أقبلت؟ قلت: من الحجّ
- ۱۰) فَسَأَلَنِي عَنْ أَهْلِهِ وَ بَنِي عَمِّهِ بِالْمَدِينَةِ، وَ أَحْفَى السُّؤَالَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَأَخْبَرْتُهُ بِخَبْرِهِ وَ خَبْرِهِمْ وَ خَبْرِنَهُمْ عَلَى أَبِيهِ زَيْدِ بْنِ عَلَيِّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ -
- ۱۱) فقال لي: قذ كأن عمي محمد بن علی علیه السلام أشار على أبي بيته الخروج، و عرفه إن هو خرج و فارق المدينه ما يكون اليه مصبه أمره، فهل لقيت ابن عمي جعفر بن محمد علیه السلام؟
قلت: نعم
- ۱۲) قال: فهل سمعته يذكر شيئاً من أمري؟ قلت: نعم
- ۱۳) قال: بِمَ ذَكَرَنِي؟ خَيْرِنِي. قلت: جُعِلْتُ فِدَاءَ كَمَا أُحِبَّ أَنْ أَشْتَقِلَ كَمَا سَمِعْتُهُ مِنْهُ
- ۱۴) فقال: إِبَالْمَوْتِ تُخَوْفُنِي؟ هاتِ مَا سَمِعْتَهُ. فَقَلَّتْ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: إنك تُقتلُ و تُصلَبُ كَمَا قُتِلَ أَبُوكَ وَ صُلِبَ